

Kevin Costner: exhaurides les localitats

A Hollywood, la Babilònia de Los Angeles, la seua paraula és la llei. Ha guanyat 2.000 milions de pesetes amb *Wyatt Earp*. Meitat empresari, meitat creador, Kevin Costner representa el nou concepte d'astre total als 90.

Arriba *Wyatt Earp*, de Lawrence Kasdan i Kevin Costner, i l'expectació és enorme. Poc importa que *Tombstone*, revisió en cel·luloide del mateix mite mortífer d'O. K. Corral que reflectirà Costner al seu film, haja estat una pel·lícula d'èxit projectada recentment. El públic acudirà de nou a visitar la vida del famós xèrif renegat, com ho va fer amb les peripècies de Robin Hood fa uns anys. Aquell cop també coincidiren a les sales comercials dues versions de les llegendes de l'immortal arquer, i els afeccionats es decantaren per l'opció que interpretava Costner. El mateix actor ha matisat que el *Tombstone* de George Pan Cosmatos (el director de *Rambo*) era un divertiment d'estiu i que el seu film és una reflexió èpica. De fet, el director Lawrence Kasdan ha manifestat que veu moltes coincidències entre *Wyatt Earp* i els valors que representa Kevin Costner, en qui s'acostuma a pensar quan algú a Hollywood vol traspasar a la pantalla els tòpics més orgullosos del somni americà. Aspecte aquest que va solidificant l'argamassa de la carrera d'un actor que va començar tímidament interpretant un cadàver i ha aconseguit que el seu nom vaja indefectiblement unit al soroll dels dòlars en les màquines enregistradores de les sales d'exhibició. Sense el *glamour* ni faramella dels antics astres daurats de la pantalla, però amb una influència *de facto* que aquells hagueren envejat.

El secret d'uns perquè. Kevin Costner ha aconseguit ésser la garantia més fiable per a la rendibilitat d'un producte cinematogràfic. Per davant de Tom Cruise, Harrison Ford, Mel Gibson o Arnold Schwarzenegger, és la persona que més prestigia comercialment les pel·lícules on treballa. A més a més, a diferència de la majoria dels actors ultrataquillers, Costner acostuma a impregnar d'un cert segell de seriositat les produccions a les quals es vincula. Quin pot ésser el seu secret? Han fet falta molt pocs anys perquè l'actor arribe a l'estatus de superestrella. Molts altres que la dècada passada

Kevin Costner a 'Ballando con lobos'. Aquest passaport a la fama està farcit d'èpica i epopeia per a masses.

semblava que als 90 dominarien la indústria del tràfec de somnis en cel·luloide, avui són caminants errabunds dels llimbs de les il·lusions trencades. En canvi, tot i les crítiques d'interpret insuls que Costner ha de rebre normalment, la dècada avança a mesura que ho fa la seua influència en el negoci cinematogràfic. Directors com Oliver Stone han manifestat que l'espectador veu als ulls de Costner aquella rectitud ètica i la valentia honorosa de la qual no va sobrada la societat occidental. Per a moltes dones representa el marit perfecte (segons sembla, a la vida real intenta ser-ho, allunyant-se de festes i oripells) i per als nens un model a seguir. És l'estructura subliminal que envolta al nou heroi tipus del 90: aventures sí, però sempre viscudes amb un profund sentit moral.

Però a més a més d'haver-se convertit en l'encarnació vivent d'aquestes certeses de comportament i en un referent fictici de conducta en un món incert, a Costner, ningú no li pot negar un sobri talent, una empena per fer front a projectes difícils ni un marcat olfacte per detectar els projectes de segura viabilitat econòmica. És el que s'amaga darrere del seu *sex-appeal* i la seua imatge pública de sant varó ("que Deu et beneesca" és una de les seues màximes preferides). Imatge, per altra banda, de la que es burlen cares perverses del mercantilisme nord-americà com potser Madonna: quan Costner li deia a la cantant en el documental *En la cama con Madonna* que no podia assistir a la festa de presentació de la gira *Blonde Ambition tour* perquè havia d'ajudar a dormir els seus fills, la polèmica italo-americana feia a les seues esquenes un inconfusible i grotesc gest de fàstic.

La carrera. Kevin Costner va nàixer a la ciutat californiana de Lynwood el 18 de gener de 1955, on varen arribar els seus pares en la dècada dels 30, emigrats des de la pols d'Oklahoma. Criat en un ambient típic de *happy family* ianqui, es va decantar, com qualsevol arquetípic bon xic americà, per embriagar-se amb les passions que desperten els esports nacionals, com ara el bàisbol i el bàsquet. Fins als 18 anys, no sobrepassava el metre cinquanta d'alçada, cosa que no el predisposava per a cap carrera fílmica com a galant. Però diuen que, miraculosament, va començar a créixer fins que als 21 anys ja arribava al metre vuitanta.

El futur actor es va graduar a la Universitat de Fullerton, i va estudiar Ciències Econòmiques a la Universitat de Califòrnia. Durant la seua etapa d'estudiant va conèixer Cindy, la seua actual muller, jove amb la qual es casaria mesos després, i que seria la que l'animaria a dedicar-se a la interpretació. Costner ha declarat alguna vegada que és tan tímid que abans d'estar amb Cindy, només havia tingut una única cita, el que contribueix a remarcar el seu suposat caràcter serè paradigmàtic. Va deixar els estu-

Costner està rodant un nou film, 'Waterworld', amb un pressupost inicial, segons que sembla, de 17.000 milions de pesetes, el mateix amb què va es va filmar 'True lies', de James Cameron i protagonitzada per Arnold Schwarzenegger. El director de 'Bailando con lobos' amb què va guanyar set Oscars intenta aconseguir un nou rècord de cost de producció cinematogràfica.

dis perquè no desitjava la monotonia professional que podia aportar-li la llicenciatura, es va enrolar com a cuiner en vaixells pesquers i va treballar també com a assistent de màrqueting.

Les diferents hagiografies que pontifiquen la figura de Costner, defineixen una llunyana trobada accidental en un avió de l'actor amb Richard Burton i una llarga conversa mantinguda entre tots dos el punt inicial de la posterior devoció que Kevin Costner tindrà envers el món de la interpretació. Quan es traslladà a viure a Los Angeles amb la seua dona, el jove de Lynwood es va integrar dins de l'equip de direcció dels estudis Raleigh, preparadors de pel·lícules extremadament comercials per a cinema i televisió. Als 19 anys, en 1974, Costner apareixia per primera vegada en dues pel·lícules de baix pressupost i poca importància, *Sizzle Beach, USA* i *Shadows run black*. Fou un començament poc honorable, tenint en compte que les dues pel·lícules eren comèdies semi-pornogràfiques. La vergonya de Costner va ser tanta que va intentar *a posteriori* comprar els seus drets d'emissió per a apartar-les de la circulació, sense aconseguir-ho.

Al llarg dels 8 anys següents, es va mantenir

dirigint obres de teatre experimentals fins que el director Ron Howard li ofereix un paper a *Movida de noche*, una comèdia lleugera de discreta repercussió. Durant un temps, Kevin Costner participa de breus papers en algunes produccions (algunes importants, com *Frances*, de Jessica Lange). I arriba el moment en què coneix Lawrence Kasdan, un dels creadors més correctes del Hollywood contemporani, que el fa interpretar un cadàver a *Reencuentro*, pel·lícula nominada per a quatre Oscars i amb repartiment de luxe. Desafortunadament, les escenes on Costner apareixia mort, foren tallades en el muntatge final. Malhumorat, l'actor intenta seguir buscant la seua oportunitat als atzucacs de la Meca del cinema, i Kevin Reynolds el crida per interpretar *Fan-dan-go* (increïblement traduïda a l'espanyol com *¿Dónde dices que vas?*), que ja li dona cert nom com a part de les futures promeses d'aleshores.

Un continu imparable. L'any 1985 és el període on es forja l'impuls al cosmos del poder de Kevin Costner. Lawrence Kasdan, que seria respectat internacionalment amb el *thriller* penombros i tòrrid *Fuego en el cuerpo*, seria l'encarregat de posar la primera pedra en la revitalització del *western* i en imposar els llores de la fama a Costner amb *Silverado*, enèrgic exercici de força del qual Kasdan ha manifestat que voldria fer una segona part. El mateix any, l'actor participa a *American flyers* i a la versió cinematogràfica de la sèrie de televisió *Cuentos Asombrosos*, on treballa a les ordres de Steven Spielberg.

Amb *No hay salida* de Roger Donaldson, el treball que Costner fa a continuació, l'èxit de públic és ja un fet palpable. Com també ho és la dificultat de l'interpret per a rodar escenes íntimes. Sean Young, amb qui Costner té una incinerada trobada sexual dins d'una limusina als pocs minuts de començar el film, diria després a la premsa que ella va tenir que fer-ho tot arribat el moment, donada la tallant timidesa de Costner i el terror que li tenia a l'escena en qüestió. Però la verdadera revelació de l'actor com superheroï de masses vindrà amb *Los Intocables de Elliot Ness*, una de les més impacants pel·lícules de Brian de Palma junt a la descàrrega salvatge de testosterona que suposaria *El precio del poder*. El paper de Costner configurant a Elliot Ness com a marit model i justicier implacable, acuren i predisposen la sensibilitat pública per a rebre noves caracteritzacions de campions de la llei en el cinema contemporani. S'acaba l'estil agressivament diletant del *play-boy* tipus James Bond, i entra la rigorositat de metes i comportaments que edifica Costner. Harrison Ford i altres paladins d'acció seguiran aquest model quan interpreten agents secrets (*Juego de patriotas*) o policies diversos. De qualsevol manera, Kevin Costner

Dalt, Kevin Costner a 'Revenge', l'única pel·lícula que l'actor-director es penedeix d'haver rodat per la càrrega de venjança i de traïció sexual que comporta. Baix, en Robin Hood, el príncepe de los ladrones, un dels èxits més sonats de la seua important trajectòria.

diu del film de De Palma que, tot i l'estima que li mereix el personatge d'Elliot Ness, "no crec que participe en un altre film on es parles tan malament i muira tanta gent".

Les tres pel·lícules següents (*Los búfalos de Durham*, *Campo de Sueños* i *Revenge*, la primera i l'última atípiques en la trajectòria de l'actor per les connotacions sexuals i violentes que desprenen) són un pròleg a l'èxit total que li arribarà amb *Bailando con lobos*, gran espectacle carregat d'èpica i epopeia poètica per a masses que desbanca dels Oscars a *El padrino III* i *Uno de los nuestros*, cròniques sangonoses d'excel·lent manufactura que no poden competir amb el cicló d'afecte popular que desencadena el film de Costner. Aquest, que ha produït, dirigit i interpretat el film, veu com es converteix, amb els set Oscars guanyats, en l'home jove (encara avui no té 40 anys) més respectat pels empresaris de Hollywood. A partir d'aquí, Costner és el principal impulsor dels projectes on accepta participar. Els èxits de *Robin Hood, príncepe de los ladrones*, del seu amic Kevin Reynolds, *J.F.K.*, d'Oliver Stone (creció agosarada i liberal amb la que Costner va col·laborar tot i les seues conviccions republicanes, com va demostrar ajudant Bush en les últimes eleccions generals americanes), *El Guardaespaldas* i *Un mundo perfecto*, de Clint Eastwood, ajuden a preveure que *Rapa Nui*, la qual produeix per a Kevin Reynolds, i *Wyatt Earp* seran triomfs importants. Kevin Costner ha optat per col·laborar amb gent que coneix (Kasdan i Reynolds, per exemple) i prendre's un any sabàtic després de la seua propera pel·lícula, *Waterworld* (fantasia submarina que pot ser el film més car de tots els temps). Serà el moment per poder fer càbales sobre els possibles corrents que guiaran el *drakkar* de fortuna que sembla pilotar cautelosament l'actor. **Joan M. Oleaque**

